

LBRIS

We know
books

MARIE FREYSSAC

**Viata mea
printre miliardarii ruși**

Jurnalul unei guvernante

Traducere din limba franceză de
Cristina Rusu și Liviu Dascălu

p h i l o b i o

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
FREYSSAC, MARIE

Viața mea printre miliardarii ruși :
jurnalul unei guvernante / Marie Freyssac ;

trad.: Cristina Rusu, Liviu Dascălu ; red: Bogdan Perdivară. -
București : Philobia, 2014

ISBN 978-606-8560-06-9

I. Rusu, Cristina, trad (trad.)
II. Dascălu, Liviu (trad.)
III. Perdivară, Bogdan (red.)

821.133.1-94=135.1

MA-VIE CHEZ LES MILLIARDAIRES RUSSES

MARIE FREYSSAC

Copyright © Éditions Stock, 2013

VIAȚA MEA PRINTRE MILIARDARII RUȘI

JURNALUL UNEI GUVERNANTE

MARIE FREYSSAC

Credit foto copertă: © 123dartist | shutterstock.com

ISBN 978-606-8560-06-9

© 2014 – Editura PHILOBIA

internet: www.philobia.com
e-mail: contact@philobia.com
+40 746 49 25 59 (RO)
+33 625 51 13 24 (FR)

Editor: Bianca Biagini

Traducere: Cristina Rusu și Liviu Dascălu

Redactare: Bogdan Perdivară

DTP: Petronella Andrei

Corectură: Dorina Oprea

Copertă: Cătălin Furtună

Tipar: ARTPRINT
E-mail: office@artprint.ro

Cuprins

Cuvânt înainte	7
Începutul	9
O slujbă... de decor?	17
Portretul robot al unui oligarh	20
Drumul rublelor	24
În inima templului	28
O femeie eliberată	32
Să te expui e o mare greșeală	35
Păpușica Barbie e pusă la încercare	37
Banii <i>aduc</i> fericirea	43
Actele la control!	45
Dacă ești homosexual, ascunde-te.	
Nu dorim să știm nimic despre asta	48
Barbie <i>versus</i> GI Joe	51
Prințesa Liza	55
Dinastia	61
Odă dragei de babușca	63
Nu pune mâna pe ușă, riști să te lovești rău	67

Graba strică treaba.....	73
Pe calea ferată	76
Trăiască mireasa!.....	81
Pofta vine mâncând	84
Clientul nostru, stăpânul nostru.....	88
O conștiință politică solidă	91
Cei respinși.....	95
Iarna în Rusia.....	98
Mezinul familiei	102
Consultația	105
Zi de sărbătoare.....	108
Credință.....	113
Salvează-ți sufletul	116
Conexiunea franceză	121
Discreția dăunează sănătății. Consumați cu moderație	124
Lecție în particular	127
La soare.....	130
Aburii alcoolului	136
Intoxicație cu cadouri	140
La supermarket.....	142
Căldura furnalelor	145
Succesoarea	148
Adio.....	150
Mulțumiri.....	152

Cuvânt înainte

Ce este luxul? O plăcere. O obișnuință. Ba chiar o obligație, pentru miliardarii moscoviți. Caviarul la micul dejun, călătoriile cu avionul privat sau vacanțele cu iahtul personal sunt pentru ei lucruri cât se poate de obișnuite.

Am lucrat ca profesoară particulară de limba franceză pentru cei numiți „noii îmbogățiți” sau „oligarhii”. Au o chestie aparte: sunt ruși. Generoși, înduioșători, patrioți, nu sunt cu nimic mai prejos, odată ce-i cunoști mai bine, de concetățenii lor întâlniți în capitală. Păstrători ai „sufletului slav”, în care chiar și ei cred, se lasă pradă, neînfrânați, naturii lor. Celelalte profesoare particulare pe care le-am cunoscut mi-au descris o lume superficială și fără compasiune. În istorisirile lor era vorba numai despre crizele de isterie ale mamei, despre camere video instalate în fiecare încăpere a casei, despre o guvernantă concediată pentru că a fost prinsă luând pe ascuns un fruct din frigider, despre percheziții în apartamentul vreunei angajate bănuite pe nedrept că a furat un colier... Însă eu am avut noroc. Nici vorbă de așa ceva la oamenii pentru care am lucrat. Am descoperit o familie plăcută, cu niște copii fer-

mecători, respectuoși. Dar totodată un univers strălucitor, deseori suprarealist. În orice caz, un univers imposibil de imaginat de o persoană obișnuită ca mine.

Fără să-mi propun să fiu obiectivă sau să epuizez subiectul și acoperindu-mi mereu urmele, am încercat să înțeleg situațiile pe care le-am trăit în lumea uimitoare a miliardarilor și a cotidianului uneori brutal al moscoviților. Vodca folosită ca medicament, cantitățile enorme de crudități utilizate în bucătărie, petrecerea aniversară pentru copii demnă de o nuntă cu mare pompă, lecția de golf în mijlocul mării, pasagerul acela exaltat al Transsiberianului, care-și arunca cu amândouă mâinile banii pe fereastră, bătrânicile ce făceau baie în apa înghețată... Simpatice, amuzante, uneori înfiorătoare, povestioarele relatate aici vorbesc despre câteva dintre excesele acestei societăți.

Începutul

– Vei lucra trei zile, la rând, cu câte un singur copil, apoi vei avea trei zile libere. Celelalte guvernante, rusoaicele și englezoaicele, or să te înlocuiască. Fiecare lucrează cu schimbul. Liza vorbește franțuzește foarte bine. Vei face cu ea un curs de franceză de o jumătate de oră, o dată pe săptămână, sau chiar mai puțin, pentru că are deja foarte multe teme în rusă. Dîmineața o trezești, ea se pregătește singură și o însoțești la școală. Doar atât – în rest, de la 9 la 16, ești liberă... Când te ocupi de Alioșa, marți și joi, trebuie să-l duci la piscină și, pe lângă asta, te joci cu el, vă plimbați... Copilul doarme în fiecare după-amiază de la 14 la 17.

Mama e foarte drăguță și deschisă. Filosofia tatălui e că toată lumea trebuie să se simtă bine la locul de muncă. E familia cea mai umană pe care o cunosc în Moscova, și am cunoscut destule... – o familie de alcoolici, de exemplu, inclusiv fetița de șapte ani... În sfârșit, pe lângă salariu, familia Sokolov îți plătește chiria pentru apartamentul din centru și tot ce ai nevoie în timpul vacanțelor pe care le vei petrece alături de ei.

– E locul de muncă ideal, până la urmă, nu?

– Mmm... da, totuși trebuie să fii permanent la dispoziția lor, mai ales atunci când îi însoțești în călătorii. Trebuie să fii flexibilă. Scuze, trebuie să te las acum, a sosit maseurul, am programare... Dacă mai ești interesată, o să le trimit CV-ul tău.

Am închis telefonul, uimită. Fusesse Solenne, „gubernanta franceză” pe care o invidiam că reușise să obțină 4.000 de euro pe lună bani de buzunar – cel puțin asta scria în anunț! Când i-am descris locul de muncă tatălui meu, m-a și văzut, pe loc, victima unei rețele de prostituție... Am încercat să-l liniștesc: de regulă, proxeneții nu recrutează prin intermediul Agenției Naționale a Forțelor de Muncă.

Câteva zile mai târziu, primesc un telefon de la Solenne. Scrisoarea mea de motivație i-a plăcut foarte mult doamnei. Încă și mai bine pentru mine, viitoarea fostă guvernantă începuse să se plictisească. Atunci când își anunțase, cu câteva luni în urmă, decizia de a se reîntoarce în Franța, se angajase să-și găsească o înlocuitoare înainte de plecare. Doar că până acum niciuna dintre candidate nu intrase în grațiile părinților. Solenne m-a încurajat:

– Cu educația ta, dacă știi să ții în mână o furculiță și ai manichiura făcută, o să fie bine...

Întâlnirea a fost fixată peste două zile, în Germania.

– O să vezi, chiar dacă sunt foarte bogați, sunt oameni simpli. Nu-s din cei care fac paradă prin Moscova cu mașini Rolls-Royce, pe străzile pline de zloată...

Discuția m-a făcut să cad pe gânduri. Mi i-am și imaginat: la vreo 30 de ani, foarte sofisticată și distanți.

Însă, la hotelul InterContinental, unde ne-am dat întâlnire, descopăr niște oameni plăcuți, relaxați, în ținută sport. Ea: blondă, zveltă, la vreo treizeci de ani. El: chel, grasuț, trecut de cincizeci.

– Va trebui să-i însoțiți la școală, la activitățile extrașcolare și să-i învățați limba franceză într-un mod distractiv, începe doamna, în engleză, înainte să-mi detalieze programul de zi cu zi al celor doi copii ai ei.

Domnul, care, până să-mi întindă mâna, a apucat să mă măsoare din creștet până în vârful picioarelor – cu tot cu unghii, bineînțeles – o întrerupe pe soția sa:

– Este sarcina lor să-și facă singuri curat în cameră. Dar dumneavoastră trebuie să-i determinați să-și dorească să-și facă singuri curățenie.

Apoi:

– Fumați?

– Nu.

– Aveți alergie la ceva anume?

– Nu.

– Sunteți vegetariană?

– Nu.

– Aveți rău de mare?

– Nu.

– Consumați băuturi alcoolice?

– Da. Ăăă... moderat, un pahar cu vin, când și când, doar sunt franțuzoaică.

Pentru el acesta a fost sfârșitul interviului, așa că se îndepărtează, cu telefonul la ureche. Doamna, puțin agitată parcă, mâzgălește ceva pe o bucățică de hârtie. „5.000 de euro”, citesc eu.

– E salariul dumneavoastră.

Un angajator care oferă cu o mie de euro mai mult decât spune anunțul... Accept pe loc.

— Știți, Moscova e un oraș dificil și foarte periculos. Ar trebui să veniți săptămâna viitoare să faceți o încercare, ca să vedeți dacă vă place și dacă totul merge bine cu copiii.

Atunci când îi explic că la actualul meu loc de muncă nu pot să-mi iau concediu când doresc și cu atât mai puțin în ultimul moment, doamna pare aproape jignită.

— Însă cunosc un pic Moscova și chiar mi-aș dori să trăiesc aici.

Doamna își strigă soțul grăbit, care e tot cu telefonul la ureche, și îi explică situația în rusește.

— E bine așa.

Dorința lui e poruncă. Îmi întinde o bancnotă de 500 de euro, pentru cheltuielile cu transportul și hotelul, fără să arunce măcar un ochi pe chitanțe. Optsprezece ore de mers cu trenul, dus-întors, pentru o întâlnire de douăzeci de minute. Și totuși nu, nu-mi pare rău.

Cincisprezece zile mai târziu...

Un pic neliniștită, îi aștept să sosească, sorbind un ceai la barul hotelului Ritz. Ca om simplu ce sunt, nu mi-a trecut niciodată prin minte să închiriez o cameră în acest hotel luxos, cu decorațiuni aurite și lambriuri din lemn de mahon. Doamna își face apariția cu un pas sigur și hotărât (lucru nu chiar atât de ușor când porți pantofi Louboutin cu tocuri de 12 centimetri), cu o geantă din piele de crocodil marca Gucci la vedere, și dă ordine discret valeților. Viitorii mei șefi sunt alături de mama lor: Liza, o fetiță blonduță de 7 ani, cu un aer poznaș, care se ascunde când îi spun „Bună ziua”, și Alioșa, de patru ani, micuț, cu nasul rotund, care se arată pe dată foarte afectuos. Cunoscător al locului, băiețelul mă ia de mână și mă

conduce către ascensor. Trei tinere frumoase încheie convoiul. Sunt celelalte guvernante: o englezoaică, o rusoaică și Solenne, franțuzoaica, pe care o voi înlocui de azi în trei săptămâni. Va trebui să le dau o mână de ajutor seara și la sfârșit de săptămână – copiii de familie bună cer multă atenție. Personalul hotelului, întotdeauna serviabil, manifestă un plus de solitudine față de acest clan. Nimic uimitor totuși, ținând cont de teancul de bancnote oferit bacșiș celor care au urcat în apartament zecile de valize Louis Vuitton burdușite ca pentru un sejur întreg...

Nu e prevăzută nicio plimbare, Liza e obosită după zborul cu avionul privat și preferă să se uite la DVD-ul *Barbie la Paris*, întinsă pe patul său cu baldachin, sau să se joace de-a chelnerița. Alioșa se distrează cu mașinuțele sale de colecție în camera de alături. Spre sfârșitul după-amiezii, Nastia, mama lor, îmi încredințează sarcina de a comanda cina.

— Comandă și pentru tine ce vrei să mănânci, tot ce-ți dorești.

Mă gândesc bine și mă mulțumesc cu o supă de 40 de euro. Puțin familiarizată cu regulile sociale de aici, cărora trebuie să mă adaptez, ezit să sun la room-service. Liza, în schimb, obișnuită cu astfel de lucruri, îmi înhață telefonul din mână și formează fără ezitare numărul corect. Cina este servită. La fel și șampania. Liza și mama sa rămân în picioare, abia dacă au timp să ia cina înainte să plece la operă, în rochiile lor Dior și hainele de blană. Solenne pleacă și ea, în timp ce eu rămân să mă familiarizez cu noua meserie de baby-sitter, alături de Alioșa.

A doua zi, cineva bate la ușă. E Jacques, „conciERGE” pentru familia Sokolov în perioadele când stă în capitala Franței, un

parizian serviabil din cale-afară, îmbrăcat cu o pelerină elegantă din cașmir. E plătit pentru a îndeplini sarcinile urgente, cum ar fi găsirea unui șofer care-i va conduce pe copii la caruselul de la Turnul Eiffel sau cumpărarea unei plăci de întins părul, ediție Deluxe, limitată, indispensabilă Nastiei. Jacques s-a trezit cu noaptea în cap ca să găsească, în ultimul moment, bilete pentru un spectacol de balet. E întotdeauna pe-aproape, dacă ai nevoie de el.

— Mașinile au ajuns, anunță Jacques.

Întregul alai părăsește hotelul, urmat de valize. După o călătorie de trei minute, taxiurile se opresc pe strada Montaigne, în dreptul unui imobil în stil haussmanian. Sătui să se cazeze la hotelul Ritz de fiecare dată când călătoreau la Paris, adică de două ori pe an, cei doi au hotărât să renoveze un apartament unde să se simtă „ca acasă”. Locuința, evaluată la mai mult de 10.000 de euro pe metru pătrat, ar trebui să aducă o schimbare față de atmosfera impersonală și mult prea convențională a hotelului Ritz. Cu toate acestea, stilul mi se pare identic, însă asta se datorează, fără îndoială, ignoranței și lipsei mele de gust...

Lustre, sfeșnice, covoare vechi, fotolii impunătoare din secolul al XVIII-lea, coloane din marmură... Odată ce trec de ușa de la intrare mă simt ca într-un palat, iar vederea spre Turnul Eiffel este superbă. Solenne mă invită în salon. De-abia îndrăznesc să mă așez pe una din canapelele Ludovic al XVI-lea. Oare oglinda imensă, în stil baroc, cu cadrul ei aurit, ce atârna deasupra șemineului, e pusă acolo ca să creeze impresia că încăperea e mai mare? E adevărat, aceasta din urmă nu are mai mult de patruzeci de metri pătrați. Liza intră în trombă, transfigurată de încântare.

— Vino să vezi!

O urmez în grabă până în camera părinților. Acolo fetița apasă pe un buton: un ecran plat iese din tavan. Trucul a fost născocit de JPM – îl cunoașteți pe JPM? –, arhitectul care a restaurat interiorul încăperilor, asigurându-se că păstrează autenticitatea decorului.

— Pune mâna! îmi ordonă fetița.

— Ah, ce fin este!

Pereții sunt tapisați cu blană de culoare maro. Renovarea s-a făcut în stilul palatului Versailles. Savurându-mi uimirea, Liza adaugă cu entuziasm:

— În salon, televizorul e după oglindă, nu-ți dai seama de asta decât după ce-l aprinzi!

Fetița începe să alerge pe culoarul lung, pe mochetele cu modele albastre și aurii. Mă țin după ea și în acest timp vizitez și apartamentul: garderoba, camerele invitaților, bucătăria, camera lui Alioșa. În sfârșit ajungem în camera ei. Liza sare pe patul cu baldachin, îndemnându-mă să arunc o privire și în baia ei personală, cu robinete aurite.

— Haide să ne jucăm de-a PetShop!

Solenne își bagă capul pe ușă, oferindu-mi un moment de respiro.

— Vreau să ți-l prezint pe Bruno, bucătarul francez. Încă nu l-ai cunoscut.

Credeam că făcusem deja turul apartamentului, însă uitasem de spălătorie și bucătărie, aflate dincolo de o ușă automată, ascunsă de decor, în capătul culoarului.

Abia apuc să descopăr lumea minunată PetShop – figurine de animale vii colorate, capabile să doarmă într-un copac sau să meargă într-o călătorie cu avionul particular, că Artiom, tatăl, de-abia sosit din voiaj, intră în cameră să-și îmbrățișeze fiica. Îi urmez până la intrare și încep să flecăresc cu colega

mea englezoaică, foarte încântate amândouă de panourile chinezești din lemn lăcuit în roșu, ce acoperă pereții din sufragerie. Mândru de noua sa locuință și măgulit de tonul nostru admirativ, stăpânul casei se apropie de noi:

– Mă gândesc să cumpăr și un castel mai mic, undeva aproape de Paris, cu un domeniu mare, ca să pot juca golf.

Artiom și-a mai propus să facă niște lucrări de amenajare la un alt apartament, aflat cu două etaje mai jos – acesta în care ne aflăm nu are o suprafață suficient de mare ca să încapă și o sală de sport. Celălalt apartament ar urma să aibă o saună, dar și camere pentru invitați. Brusc, se aude soneria. Înainte să deschidă ușa mare de la intrare, Solenne aruncă o privire scurtă monitorului de control instalat alături – în ziua de azi e demodat să te uiți pe vizor: afară e un preot ortodox, ușor de recunoscut după părul lung și barba respectabilă. Nastia și Artiom l-au adus tocmai de la Moscova, cu niște icoane, ca să le binecuvânteze locuința, așa cum cere tradiția. Apartamentul e mai întâi sfințit cu șampanie – Dom Pérignon la o sută de euro sticla, din care jumătate ajunge pe unul dintre covoarele vechi –, apoi se spune o moliftă și se stropește cu aghiasmă.

– Trebuie să-l ajutăm pe bucătar să aducă somonul, caviarul..., îmi șoptește Solenne, în timp ce eu savurez șampania.

Familia încă nu și-a găsit timp să angajeze o servitoare și un majordom care să se ocupe de apartament în restul anului. Omul bisericii, până în acel moment foarte ceremonios, începe să alerge cu copiii pe culoare. O atitudine simplă și relaxată, care-l face foarte la modă printre familiile cele mai bogate din Moscova.

O slujbă... de decor?

O manichiură impecabilă, un machiaj fără cusur, un zâmbet strălucitor. Atâta timp cât contul ei din bancă e alimentat în permanență, o guvernantă are grijă de felul în care arată.

Se privește în oglindă de cincisprezece ori pe zi și câștigă de trei ori mai mult decât înainte, lucrând jumătate din timp. Ce poate fi mai firesc, în lumea minunată a miliardarilor? Artiom și Nastia vor ca persoanele care îi învață limbi străine pe copiii lor să fie „normale” – un criteriu neclar, însă indispensabil. Normalitatea aceasta este foarte relativă însă, când muncești trei zile din șase, pe un salariu demn de un director de firmă – doar că n-ai nici pe de parte responsabilitățile acestuia. E o nebunie, de altfel, cât pot unii să cheltuiască pentru lucruri care devin brusc esențiale, cum ar fi să cinezi la restaurant în fiecare seară, să-ți faci programare la masaj o dată pe săptămână sau să-ți angajezi o menajeră – ca și cum să-ți rupi o unghie ar fi o catastrofă! Și-apoi, sunt o mulțime de câștiguri colaterale: călătorii cu avionul privat, hoteluri somptuoase, vinuri scumpe, vara petrecută în stațiuni, celebritățile întâlnite la tot pasul. Pe scurt, viață adevărată, mereu aproape